

JĚMIS

E tōkiun po kiun vĕh nee to poka' ne poĕ e Jĕmis. A ma nap natnat peo to koman ne pan, e Jĕmis voh vĕh e'e kea sone' pe Ieesu'. E' to kiun ke voh na o kum te' pe Sosoenĕn varih to vaman ne e Ieesu' Kristo. O kum te' poĕ varih to tataum voh ne a ma punis manih pa ma vakihat pe Kristo. Ivĕh, kee te' vakĕkĕh voh ne manih pa ma muhin vakĕkĕh. Ee to te' voh ne pa ma vĕon peo vamanih po te' to vavih vah ne. Manih pe Jĕmis, e' voh a te' apuh to susun voh non manih pa napan va po vaman varih to te' voh ne Jerusalĕm, (Aposol 15:13; 21:18).

Manih po kiun vĕh ne' to vaato suk non a ma taate' vih, ne ea a napan va po vaman se suksuk no. Me e' to vapĕnton hah a ra se pan, ea se vateera' o vaman pea manih pa ma taate' pea. E' to vih non, pa ō no o vaman pea se te' non to vĕknĕm, pare' nat non te' non o vaato kora', me a hikta taate' to vataare non. O vaman pamĕh se nĕnĕ va'peh me non a ma kiu vih.

A ma kiun varih to tataki va ne manih pan,

A potan avih, 1:1

Ea se te' vaeĕ no pa ma punis, ko vaman vakis no, 1:2-8

A soe va pa nap ōt ō, me a nap arus, 1:9-11

A taate' va pa vĕknah a punĕ', 1:12-18

Ea se nat no vapĕpĕnton akuk no a soe, ivĕhkĕk, ea se pĕnton para vatet, 1:19-27

Ea se nat no kiiki no o te' manih po epep vamahĕn, 2:2-13

A taate' kiu se nĕ va'peh me non o vaman, 2:14-26

Ea se matop vavih no a ma ō toto va pea, 3:1-18

Ea se onoah ee pa ma iu hat va po oeh, me a ma iu hat pe susun po ora' hat. 4:1-17; 5:1-6

Ea se keh te' vaes no para vaman no, ea se sun vakis e no, 5:7-20

A Ö No A Napan Pe Kristo Se Te' Vavih Va Ne

¹ Eö' e Jëmis, a te' kikiu pe Sosenën me e Apuh pea e Ieesu' Kristo.

Eö' to kiun ka nös neöm a havun me pöök vute' va pa napan va Israël to vaman nem e Kristo, to te' vakëkëh këh nem a muhin koman peöm.

A potan avih rakah manem peöm.

A Ma Punö' To Vakikis A Rora

² Kën kea me a ma vameneo', po poen ne eöm se taum a ma vu punö', eöm se te' vaeö rakah nem. ³ Suk eöm to nat e nem, a ma punö' poë varih to pupunö' ne a ma vaman peöm, marën a vakikis a neöm pa sun vakis po vaman, köm te' nem pa taate' anoeh. ⁴ Ivëh, ke eöm se koe a taate' anoeh, ke' kiu ko vataare a taate' vivihan pa ma tah ne eöm to nonok nem. Ivëh, ke eöm se tavus em o te' natsean to te' me nem a taate' totoopin.

A Te' To Kökööt Non Po Kokoman Vih, E' Se Hin E Sosenën Ke' He' Poan

⁵ Ivëhkëk, ta paeh peöm se keh kökööt non po nat vih, eöm se hin e Sosenën ke' he' a neöm. E Sosenën to he'he' non a ma tah peo manih pa napan, pare' te' vaeö e non pa he' a napan kurus. Ivëh, ke' se he' en peöm po nat vih. ⁶ Ivëhkëk, a tëëm ne eöm to hinhin nem e Sosenën a tah, eöm se vaman rakah nem, ko kokoman peöm nat non te' vaponki' non. A te' ponki' kokoman to te' va non manih pa supa vöh tahi', no a tuvuh to te'te' vah non. ⁷⁻⁸ A te' ponki' kokoman pamëh to koman non a poa tah vakëkëh pa pah tëëm, pare' hikta onöt non a koman ta pah tah ne' se nok. E' se nat non koman non pan, e' se kon tane' ta pah tah manih pe Apuh.

E JĚmis To He' A Soe, Suk A Nap Arus Me A Nap Öt Ö

⁹ A napan va po vaman varih o arus, ee se te' vaeö ne. Suk e SosoenĚn to kĚ a ěhnĚěre. ¹⁰ IvĚhkĚk, o te' varih o öt ö vörep, ee se te' vaeö ne, pa ö ne SosoenĚn to vöknah a ma ěhnĚěre. Suk ataeah, a ma te' poě varih to ununun a ma tah peo se mět vamanih pa ma töpka' naon va muhin. ¹¹ A potan se pa vaororan ma', pare' pa varak en pa ma naon. Ka ma töpka' vu'vu' ee, ka ö vĚh to vamatan vavih non o töpka' se hik en. E' to vatoe e non pa ö no a nap öt ö vörep se mět a va, ee he te' avoe' e ne pa matop a ma kiu moni' pee.

A Taate' Punö' To Hikta Tane' No Ma' Pe SosoenĚn

¹² O poen no a punö' to nö ma' po te', kee sun vakis ne, ee se te' vaeö e ne. Ee se keh vaoah voh a punö' pamĚh, e SosoenĚn se voen raoe po to'to' tamoaan. E SosoenĚn to soe vaman voh a tah vĚh po te' varih to iu rakah ne poě. ¹³ A punö' se keh tavus manih po te', ee se nat ne soe pan, "E SosoenĚn to pupunö' a no möm." Ahik. A taate' hat to hikta antoen non a punö' e SosoenĚn, me e SosoenĚn koman to hikta antoen non a punö' ta pah te' pa taate' hat. ¹⁴ IvĚhkĚk, a punö' to tatavus non sih pa napan pa ö no o iu hat koman va pa ma komĚěre to me ke raoe. Kee oon ee po iu hat koman pee. ¹⁵ Ko iu hat pamĚh me en pee pa nok a hat, ka hat pu va'puh en, ko vatvus en ma' pa mět.

¹⁶ Ma kea me kĚn vamen, eöm toma' piuk hah kĚm po iu hat pamĚh. ¹⁷ A ma taate' vih me a ma he' vihvih kurus to tatane' ne ma' manuh pe SosoenĚn. A ma he' vih varih to he' ne o maaka to tatane' ne ma' pa Te' vĚh to nok voh a ma tah kurus, a potan, me a sivö me o vesun. A ma paeh pee to vapapanih vah e ne sih, pa ö nee to nönö vah ne manih pa akis. IvĚhkĚk, e SosoenĚn to vatoe tamoaan e non, ko he'he' tamoaan e non pea pa ma he' vih pe'. ¹⁸ O iu koman

pe SosoenĚn, ke' he' koe ka ra o to'to' voon manih pa soe man. IvĚh, ka se te' me no a tasun apuh oah manih pa ma moeh tah kurus ne' to nok voh.

A Taate' PĚnton A Soe Ko Vatet

¹⁹ EĚm se nat nem a tah va'ih, a ma kea me kĚn vamen, eĚm se pĚnton soe tamoaan rakah nem, ko vavaapun nem pa vaato. ParĚm nat nem heheve vĚvĚhĚ' nem, ²⁰ suk a taate' heve to hikta onĚt non a va'aus a neĚm, kĚm te' nem po to'to' totoopin vĚh ne SosoenĚn to iu non. ²¹ IvĚh, ko to'to' peĚm se te' tavus kĚh non a ma taate' rĚhrĚh, me a ma vu taate' hat. KĚm se te' nem pa taate' tĚ, ko Ět nem o vavaasis pe SosoenĚn vĚh, ne' to nep pa ma kupu peĚm. Ko vavaasis pamĚh to onĚt non pa kon hah a neĚm.

²² EĚm se vavatet nem a tah no vavaasis pe SosoenĚn to sosoe non, eĚm se keh tĚnan akuk nem, ko hikta vavatet nem o vavaasis pamĚh, eĚm to pikpiuk koman hah a nem. ²³ A napan varih to pĚnton ee po vavaasis pe SosoenĚn, pare hikta vavatet ne o vavaasis pamĚh. Ee to te' va ne manih pa napan varih to ep a ma matĚĚre manih po siroak. ²⁴ Ee to ep ne a ma matĚĚre, pare nĚ ke ko vanun vĚvĚhĚ' hah ee pa Ě nee to matan va ne. ²⁵ IvĚhkĚk, a nap vaeĚ oah ivarih, a napan varih to sisi vavih ne o vavaasis totoopin pe SosoenĚn to nonok non a napan, kee te' taihan e ne. Kee te' ne pa sisi vatĚh o vavaasis pamĚh. Ko hikta nat ne pa vanun a tah nee to tĚnan, ivĚhpĚhkĚk, ee to vavatet e ne pa Ě no vavaasis pe SosoenĚn to soe va non. Ko te' varih to vavatet ne o vavaasis pamĚh, ee se te' vaeĚ rakah e ne.

A Taate' Man Va Pa KĚ E SosoenĚn

²⁶ A napan va po vaman varih to koman ne pan, ee a nap "rorotu'", ivĚhkĚk, ee to hikta matop vavih ne a meĚre, ee to pikpiuk koman hah a ne. IvĚh, ka taate' "rotu'" pee, e' a tah akuk rakah. ²⁷ O "rotu'" vĚh ne SosoenĚn e Tamaara to ep non poan to maaka, pare' hikta te' non ta tah hat,

iva'ih, a taate' matop o koa' nök, me o köövo amop varih to iu ne o va'aus, me a taate' te' taihan kĕh a ma taate' hat va po oeh vĕh.

2

Ea Se Iu No A Napan Kurus

¹ Ma kea me kĕn vamen, eöm o te' va po vaman manih' pe Apuh pea e Ieesu' Kristo to te' me non o ĕhnan apuh. Ivĕh, kĕm se nat nem ep va nem manih pan, a ma meh te' to apuh oah e ne po upöm te'. ² Ta pah te' se keh nĕ ma' ko vakum va'peh me a neöm to ohop non a ma ohop matan vavih, pare' vaho' non a rin gol. Ka tĕĕm avoe' pamĕh no a te' arus se keh ho ma', to ohop non a ma ohop vamaoan, pare pĕ. ³ Ke eĕn se keh nok vavih a te' vĕh to ohop non a ma ohop matan vavih, parĕn soe keah pan, "Eĕn se iho' manih pa ö ihiho' vih vĕh." Parĕn soe ke a te' arus, "Sun nom ah manem." Ke', eĕn se soe pan, "Iho' ah manih po oeh pa havin moneo'." ⁴ Eĕn nonok nom ataeah? Eĕn to nonok va nom o te' manih, pee to apuh oah e ne po meoh upöm. Eĕn to te' me nom o kokoman hat, parĕn koman nom pan, a meh te' to vih oah e non po upöm.

⁵ Pĕnton nem ma kea me vamen vih peö'. E Sosenĕn to vate' voh a nap arus manih pa ma muhin kurus, pan ee se öt oah ne o vaman. Me ee se ho manih pa Matop Vih pe Sosenĕn vĕh, ne' to soe vaman ke voh o te' varih to iu rakah ne poĕ. ⁶ Ivĕhkĕk, eöm to hikta vataare nem a taate' ta manih pa nap arus. A nap öt ö vĕrep to pupunö' tamoan ne sih, pan ee to susun ne po to'to' peöm. Ee ivarih, to rĕh a neöm po vahutĕt. ⁷ A nap öt ö vĕrep ivarih, to sosoe vavahat ne a ĕhnan vih pe Ieesu' vĕh, to vaneah ka no neöm.

⁸ O Vavaasis pe Sosenĕn, e Sunön pea to te' non po Puk pe', to soe non pan,

“Eĕn se iu rakah nom a meh te' vamanih pa ö nĕn to iu koman hah va ka nom.” *Lev 19:18*

Eĕn se keh vavatet nom o vavaasis vĕh, eĕn to vavatet e nom pa taate' totoopin. ⁹ Ivĕhkĕk, eöm se keh nonok vavih oah varoe nem a ma meh te', paröm he' tonun nem a ma meh, eöm to nonok nem a taate' hat. Eöm to teen e nem pa hat, suk eöm to kökök e nem po Vavaasis pe Sosoenĕn. ¹⁰ A te' se keh vavatet kurus rakah e non po Vavaasis pe Sosoenĕn, ivĕhkĕk, e' to kök a pah ö ro va po Vavaasis, e' to nok en pa hat, e' to kök kurus rakah en pa ma Vavaasis pe Sosoenĕn. ¹¹ A paeh a Sosoenĕn avoe' to soe pan,

“Eöm se nat nem nonok nem a taate' te'te'vaasi',” *Eks 20:14; Lo 5:18*

pare' soe pet en pan,

“eöm se nat nem ip vamĕt a meh te'.” *Eks 20:13; Lo 5:17*

Ivĕh, ke eöm se keh hikta nok a taate' te'te'vaasi', ivĕhkĕk, eöm to ip vamĕt a meh te', eöm to teen em pa hat, suk eöm to kök kurus em pa ma Vavaasis pe Sosoenĕn. ¹² Manih pa ma tah kurus nöm to sosoe nem, me a ma tah ne eöm to nonok nem, a, eöm se kokoman hah nem, e Sosoenĕn se kiiki en peöm po vavaasis totoopin pe' vĕh, to nonok a rora ka te' taihan kĕh no o kikis va pa taate' hat. ¹³ Ivĕh, köm se vataare nem a taate' ururuan manih po upöm te', toma' e Sosoenĕn hikta vataare a taate' ururuan manih peöm po poen ne' se kiiki a neöm. Ivĕhkĕk, a te' vĕh to vataare non a taate' ururuan, e' to antoen e non pa sun po vahutĕt, ko hikta se naöp non po poen ne Sosoenĕn se kiiki a ma napan.

O Vaman Va'peh Me A Kiu Vih

¹⁴ Kĕn kea me vamen, o te' se keh soe pan, ee to te' me ne o vaman, ivĕhkĕk, ee to hikta nonok ne a taate' vih, o vaman pee, e' a tah akuk rakah. O vu vaman kĕs pamĕh to antoen e non pa kon hah rae? ¹⁵ A kea ke'

a vamen pa ěhnan e Kristo toma' kġkġot non ta tah o ohop, ke', ta taěěn. ¹⁶ Ke ěěn se keh soe ke a te' paměh pan, "E Sosoeněn to te' va'peh me a nom oah! Eġ to iu no' pan, ěěn se te' vatġ, parěn nġ, ko hop o ohop va pa tuvuh ko věhva' a sioniumah, parěn nġ ko ěěn vġrep, parěn mahun." Ivěhkěk, ěěn to hikta he' eah a tah no a te' paměh to iu non, a, o vaato pěn e' a tah akuk rakah. ¹⁷ Ke' vatoe e non po vaman pěn varoe, o vaman věh to hikta vavatvus non a taate' vih, e' o vaman to mět.

¹⁸ A pah te' to antoen kěs e non pa soe pan, "Ěěn to te' me nom po vaman, keġ to te' me no' pa ma taate' vih varoe." Ivěh, kġ' iu no' pan, ěěn se vataare a neo' o vaman pěn pa ġ něn to hikta nonok nom ta pah tah, keġ se vataare a oah o vaman peġ' manih pa ma taate' vih nġ to nonok no'. ¹⁹ Eġm to vaman e nem pan, e' to te' non a paeh a Sosoeněn ro! E' to vih rakah. Ivěhkěk, o ora' hat to vaman pet va ne něn, pare rikrik rakah e ne po naġp.

²⁰ Ěěn a te' papġn, ěěn se keh vaman varoe nom, ko vaman pěn to hikta nonok non a taate' vih, e' o vaman pěn e' a tah akuk rakah. ²¹ Suk, e sipuura, e Abraham to tavus voh a te' totoopin pa matan e Sosoeněn, manih pa taate' vih ne' to nok voh pa ġ ne' to vatok voh e sunai'eah Aěsak to ěs vamanih po he' pa tonun a pok. ²² Ivěh, ke eġm ep em po vaman pe Abraham, me a ma taate' vih ne' to nonok voh non, to kiu va'peh voh ne sih. O vaman to puh voh manih pa ma taate' vih ne' to nonok voh non. ²³ A tah paměh to vataare non a pusun in a soe to te' non po Puk pe Sosoeněn to soe non pan,

"E Abraham to vaman voh non e Sosoeněn,
ke Sosoeněn ġt voh o vaman pe Abraham,
ivěh, ka manih po vaman pe', e Sosoeněn to
poka' voh poan a te' totoopin." *Jen 15:6*

Ke Abraham, ne SosoenĚn to poka' poan e' e vakamö' pe'.
²⁴ IvĚh, ke eöm ep em, o te' to tatavus totoopin ne pa matan e SosoenĚn manih pa ma taate' vih nee to nonok ne, e' to hikta te' non pan, o vaman varoe.

²⁵ O meoh vapipino' vih ivĚh, pe köövo rĚhrĚh e Rehap. E' to tavus voh e köövo totoopin pa matan e SosoenĚn manih pa tah ne' to nok.* Po poen ne' to kamö', ko vaho voh a nap epep kaveo manih pa iuun pe', pare' va'aus raeo, kee rusin ke pa meh hanan.

²⁶ Ke' vatoe e non manih pa sionin a te' to hikta te' me non ta tuvuh, e' to mĚt. IvĚh, ko vaman kora' to hikta vataare non a taate' vih me a kiu vih, e' me to mĚt.

3

Ea Se Matop Vavih No Pa Ma Ö Toto Va Pea

¹ KĚn kea me vamen, e' hikta te' non pan, a peo peöm se tavus o tövavaasis. Suk ea to nat e no pemöm varih a napan to vavaasis nem a napan, no e SosoenĚn se kiiki oah rakah a möm. ² Ea kurus to nonok vapiun e no pa ma pah tĚĚm. A napan se keh hikta sosoe ne ta ma tah hat, ee se te' e ne o te' totoopin, ko antoen me e ne pa matop vavih o iu va po sionin. ³ A tĚĚm ne ea to vaho' a ta aĚn manih pa rivon a hös, marĚn a ö ne' se pĚnton a ra. Ea to antoen e no pa matop a rivoneah, ko vatotoopin nö e no pa sionineah. ⁴ E' to vatoe e non po parö' vĚh o apuh, no a tuvuh apuh to totoon vah non poan. IvĚhkĚk, a tah vĚh to vatotoopin nö non o parö' apuh pamĚh, to para' sone'. Ko vavanö koe non poan pa ö ne tövavanö to iu non. ⁵ E' to vatoe me e non pa mean a te'. E' a ö sone' va po sionin,

* 2:25: [E' to tavus voh e köövo totoopin pa matan e SosoenĚn manih pa tah ne' to nok.] E Rehap to te' me voh non o vaman va'peh me a tah ne' to nok. Ep na po Puk Josua', 2:1-24.

ivĕhkĕk, e' to kĕĕkĕ koman hah a non ko vaeö non, suk a ma tah apa'puh ne' to nok.

O si' tĕkrea sone' to antoen e non pa taneo a sura' apuh manih koman a muhin. ⁶ Ka mean a te' to te' va e non manih pa sura'. E'

to puh non pa ma vu taate' hat. E' to vavapean non o sionin avoes pa ma vu hat. E' to nonok non a ma vu taate' hat manih po to'to' pea vamanih pa sura' ororan, ka sura' pamĕh to tane' no ma' po sura' ĕsĕs tamoaan. ⁷ A napan to antoen e ne pa varau' a ma vu vöna' poa, vamanih po növan, me ra ma vu kuru', me ro iian. Ka ma tah poĕ varih te' e ne paan a matop pee. ⁸ Ivĕhkĕk, ahikta pah te' to antoen non a matop a mean a te'. E' to poa, ko para' hat, pare' te' va non manih pa ĕto' hat ipip te'. ⁹ A meara, e' marĕn a kĕ a ĕhnan e Apuh e Tamaara. Ivĕhkĕk, ea to te' e no sih pa vapöpöötan a napan varih ne Sosenĕn to nok raoe, kee vatoe amot me ne pe' koman. ¹⁰ A ma taate' kĕ a ĕhnan e Sunön, me a taate' vapöpöötan o te' to tatane' ne ma' pa paeh a rivon! Kĕn kea me a kĕn vamen a vu taate' vĕh to hikta te' non pan, e' a taate' vih. ¹¹ A ruen vih kĕs me a ruen hat to pĕt koko e ne sih pa paeh a rĕn? ¹² Kĕn kea me vamen, o naon vĕh o fik antoen kĕs e non pa voa' o voa' öliy, ke', o ka voaĕn antoen kĕs e non pa voa' o voa' fik? Ahik! Me a kove' ruen to puh non pa sö, to hikta antoen non a vatvus a ruen kakaak.

A Te' To Te' Me Non O Nat Vih, E' Se Nok A Taate' Vih

¹³ E' to te' pö' non ta ma te' topnineöm to te' me ne o kokoman natsean me o kokoman maaka? E' se keh te' non tah ma te' to te' va ne nĕn, a, ee se vataare in a taate' te' vatotoopin, pa ö nee to te' va ne. Me ee se nonok ne a ma tah vih pa taate' tö vĕh to tane' ma' po nat vih. ¹⁴ Ivĕhkĕk, eöm se keh te' nem o te' amamun, ko te' me nem a taate' puhio' kikis manih pa ma kupu peöm. Paröm nat nem te' me nem a taate' kĕ koman hah ĕm, suk o nat natsean

peöm, suk ataeah, a taate' pamëh se tavus va en manih po piuk. E' se koaan en pa soe man. ¹⁵ O vu nat “natsean” pamëh to hikta tane' ma' pe Sosenën, me a Tuvuh Vasio'. Ahik. E' to tane' ma' po oeh vëh, me manih pe susun po ora' hat. ¹⁶ Manih pa ö poanheh no a taate' puhio', me a taate' amamun to te' ne, a, a taate' nun to te' non nën, me a ma vu taate' hat. ¹⁷ Ivëhkëk, a napan to kon a ma vu nat natsean to tane' no ma' pe Sosenën, vamomoaan ee to nonok ne sih a ma taate' vivihan, me a taate' moomo, me o kokoman tö, me ee to he' vaeö ne a napan. A ma te' to te' me ne o kokoman natsean to vamatop tamoaan e ne pa va'aus o te' varih, to tataum ne a ma punis, me ee to nonok vavih ne o upöm te'. Ee to nonok ne a taate' vih to vatoe kurus non manih pa napan. Pare hikta nat ne pa piuk. ¹⁸ Ea se keh punö' rakah no pa te' vakamö' me no o upöm te', ea to nep a taate' moomo manih po to'to' pea, ke' te' va non manih po voa' tah na to nep.

4

Eöm Se He' Këm Pe Sosenën

¹ Eöm nat kës e nem pa ö no a ma punis me a ma vaato vasuka' to tatane' ne ma'? Ee to tatane' ne ma' po iu amamun varih to vavapus me ne a ma komëneöm. ² Eöm to iu e nem pa ma tah, ivëhkëk, eöm to hikta öt nem. Ivëh, ke eöm vamatop e nem pa ip vamët a meh te', me eöm to te' nem pa taate' puhio' o upöm te'. Ivëhkëk, eöm to hikta onöt nem a kon a ma tah nöm to iu nem. Ivëh, këm te' nem pa taate' vaato vasuka' me a vapus. Eöm to hikta kon a ma tah nöm to iu nem. Suk eöm to hikta hinhin nem e Sosenën. ³ Ka tëëm nöm to hinhin nem, eöm to hikta kokon nem a ma tah poë varih. Suk eöm to iu he' vaeö koman hah a nem, paröm viivi pinpiun e nem pee. E' a pusun in a ö no a ma hin peöm to hikta tatapiun suk ne.

⁴ Ivĕh, ke eöm kĕh voh em pe Sosenĕn. Eöm se nat e nem pan, a te' to iu non a ma tah va po oeh vĕh, e' to vatoe me e non pa te' to vakihat me non e Sosenĕn. Eteh to iu vakamö' me non a ma taate' va po oeh vĕh, e' se tavus en e tövakihat pe Sosenĕn. ⁵ Eöm to koman vaponki' e nem pa soe vĕh, to te' non po Puk pe Sosenĕn to soe va non manih pan,

“A Tuvuh Vasio' vĕh ne Sosenĕn to vaho' voh manih pea, to iu rakah a rora se te' varoe no manih pe'.” *Eks 20:5*

⁶ Ivĕhkĕk, e Sosenĕn to he'he' oah a rora o ururuan pe', vamanih pa ö no o Puk pe Sosenĕn to soe va non,

“E Sosenĕn to he'he' tonun non sih a nap möhmöh, ivĕhkĕk, e' to he'he' non o ururuan pe' manih po te' tö. *Prov 3:34*”

⁷ Ivĕh, kĕm se he' avoes kĕm manih pe Sosenĕn. Paröm he' tonun e susun po ora' hat, ke' se rusin kĕh a neöm. ⁸ Eöm se nö vatĕt ma' manih pe Sosenĕn, ke Sosenĕn se nö vatĕt ma' manih peöm. Eöm a nap nonok hat, eöm se veo tavus a ma taate' hat kĕh o to'to' peöm. Eöm to pupunö' nem pa vatet e Sosenĕn va'peh me a taate' hat va po oeh vĕh. A taate' pamĕh to hikta te' vih non. Ivĕh, ke eöm se vavoon a ma kokoman peöm. ⁹ Eöm se te' vatamak nem, suk a ma taate' peöm, paröm okook vörep nem! Eöm a napan to onon nem, eöm se panih paröm okook nem. Ke eöm a napan to vavaeö nem, eöm se tatamak nem. ¹⁰ Eöm se vöknah hah ĕm pa matan e Apuh, ke' se kĕ a neöm.

Eöm To Hikta Te' Nem Pan Eöm A Nap Kiiki Te'

¹¹ Kĕn kea me vameneo', eöm se nat nem vövöhio' nem ta ma vöhio' hat piuk suk o upöm te'. Eöm se keh te' nem pa vöhio' vatonun suk o upöm te' va po vaman peöm, ke', pa kiiki rae, me eöm to kiiki ko sosoe vöknah e nem po Vavaasis Pe Sosenĕn, nee to vavatet ne. Ka tĕĕm nĕm to kiiki nem o Vavaasis pamĕh, eöm to tavus va em manih pa

nap kiiki. Ivëh, ke eöm hikta te' hah va nem manih po te' to vavatet ne o Vavaasis pe Sosoenën. ¹² E Sosoenën varoe kuru to nok voh o Vavaasis pe', pare' tavus en a Tökiiki. E' varoe kuru to antoen e non pa kon hah a ra, me a mirö' a ra. Ivëh, ke' hikta vih non peöm se kiiki nem o upöm te'.

Eöm Se Koe, Ke Sosoenën Vovoh Ke Non A ma To'to' Peöm

¹³ A ma paeh peöm to sosoe nem sih pan, “Kuru, ke', sinup nemöm se nö em pa ta pah vöön apuh. Emöm se te' nem ma' nën po pöh kirismas, marën a nok a kiu moni', ko kon a ma moni' peo.” ¹⁴ Ivëhkëk, eöm to hikta nat nem pa tah se tavus sinup! O to'to' peöm to te' va non manih pa soa'pi vëh se tavus. Ka ep in eah pa si' tëëm kökööt akuk, ke' hik vëvëhö' hah en. ¹⁵ Ivëh, ke' vih non peöm se soe vamanih pan, “E Apuh se keh iu non, ea se te' to'to' no, ko nonok no a tah vëh, ke', a tah va'uh.” ¹⁶ Ivëhkëk kuru, eöm to te' nem o te' möhmöh, ko këëkë koman hah a nem pa soe tavus a ma kiu apa'puh nöm to iu nok nem. O vu taate' va pa kë hah ëm, e' to para' hat. ¹⁷ Ivëh, ka te' se keh nat e non pa tah totoopin ne' se nok, ivëhkëk, e' to hikta nok, a, a te' pamëh to nok en pa taate' hat.

5

Eöm A Nap Öt Ö Se Matop Nem

¹ Pënton öm, eöm a nap öt ö vörep! Eöm se ook, paröm tamak suntan, suk a ma punis se nö ma' manih peöm. ² A ma moeh tah peo vörep peöm se koa' vahik ee, ko kökörös ëën vahik ee pa ma ohop peöm. ³ A ma moeh gol, me silva' peöm se rato' ee. Ko rato' pamëh se vataare en peöm to nok voh em pa hat. E' se ëën va in a ma sionineöm manih po sura'. Eöm to ununun voh em pa ma moeh takoek vihvih peöm, ke' öök non kuru ko vatët non po Poen hah pe Sunön. ⁴ Pënton vavih öm! O voen ne eöm to hikta he' voh a nap kiu varih to rëp karas manih po tökiu peöm, ee

to okook ke ne pe SosoenĚn pan, e' se piun a ma taate' hat peom. Ke Sunon A Kikis Vi to penton en pa ook pa nap kiu. ⁵ A ma poen kurus nom to te' nem manih po oeh, eom to ot vorep voh nem a ma moeh tah vihvih, parom vaeo ko iu voh nem a ma tah kurus poe varih. Eom to te' voh nem pa een vorep, ka ma komeneom ponot vamanih pa vona', nee to vamatop e ne pa ip vamet. ⁶ Eom to vaho' voh em pa nap totoopin po vahutet, ko vateen em pee pa hat, parom ip vamet raoe to hikta te' me ne ta hat. Kee hikta onot ne a vapus me a neom.

Ea Se Te' Me No A Taate' Anoeh

⁷ Ken kea me ken vamen, eom se te' me nem a taate' anoeh, ke' ook po Poen ne Sunon se hah ma'. Eom to nat e nem, a te' to te' non a rak to anoeh non sih a ma taen vih, pe' se pu tane' po oeh. E' to te' vaes rakah non sih ko anoeh non a uhon me a potan se vapu a taen, ke' voa' a ma voa' vih. ⁸ Ke eom me se te' vaes nem, ko anoeh nem. Ko te' a ma punis to tavus manih peom. Suk o Poen hah pe Sunon to ook vatet en.

⁹ Ken kea me a ken vamen, eom se koe a varek suk a ma meh upom peom, me a vohio' tonun raoe. E SosoenĚn tome' tavus vamanih pa Te' kiiki vahutet, pare' kiiki a neom, ko vateen a neom pa hat. Ka Te' kiiki vahutet pameh to vamatop e non pa no ma! ¹⁰ Ken kea me vamen, eom se vavetet nem o vavaasis po te' vanenĚn soe varih, to vavaasis suk voh ne e Apuh. Ee to kon kamis voh pa ma tah, ivehkek, ee to te' vaes voh e ne, pare anoeh ne. ¹¹ Ea to sosoe no pan, ee to te' vaeo e ne, suk ee to hikta koe rom voh. Eom to penton voh em pe Job to te' me voh non a taate' anoeh. Parom nat e nem, po vasuksuk ne Apuh to nok voh a taate' vih manih pe'. Ea to nat e no, e Sunon to puh rakah non po ururuan, me a taate' kamoe'.

Matop Nem Pa Ma Tah Nom To Sosoe Nem

¹² Kĕn kea me a kĕn vamen, a tah apuh oah ivĕh, eĕm se nat nem nonok nem a soe kikis, vamanih pa ō neĕm to iu soe nem oman. Koe a poka' o ĕhnan va pa vĕĕn va kin, ke', o ĕhnan vĕh o oeh, ke', a meh tah pa vakikis a soe nĕm to soe. Ka tĕĕm nĕm to iu soe nem “oman”, eĕm se soe varoe kuru, “oman”, pĕ ne' se keh te' non “oman”. Ke', “ahik”, pĕ ne' se keh te' non “ahik”. Ivĕh, ke eĕm hikta se teen nem ta hat, po poen ne Sosenĕn se kiiki a neĕm.

O Kikis Va Pa Taate' Hin

¹³ Eteh to te' me non a ma punis, e' se hinhin non. Keteĕh to hara' vaeĕ non, e' se vaĕhĕh, ko kĕ a ĕhnan e Sunĕn. ¹⁴ Keteĕh to hara' non a moeh, e' se vae a nap susunĕn va po rotu'. Kee se hin suk poĕ, pare hĕ o vanom manih pa te' pamĕh pa ĕhnan e Apuh. ¹⁵ Ko hin vĕh nee to hin me o vaman se vavih a te' vĕh to hara' non a moeh. E Apuh se vato' en pa te' pamĕh. Ke' se keh te' me non ta hat, e Sosenĕn se ihan anoe en pa hat pe'. ¹⁶ Eĕm se vatvus vapiun a ma hat peĕm, parĕm te' me nem a taate' hin vapiun, marĕn e Sosenĕn se vato' a neĕm. A te' va po vaman se keh hin, a ma tah apa'puh rakah se tanok. ¹⁷ E Elaĕja' voh a te' to te' va e non manih pea. E' to hinhin suk voh non a uhĕn se nat non nus, ka uhĕn hikta nus voh manih po oeh po kukĕn kirismas me a tĕnim sivĕ me a paeh. ¹⁸ Ke Elaĕja' hin hah, ka uhĕn nus ma', ko vĕmru o oeh, ke' vapu vavih hah en pa ma moeh tah.

A Taate' Va Pa Va'aus Hah A Te' To Nĕ Vapiun

¹⁹ Kĕn kea me a kĕn vameneo', ta paeh va peĕm se keh nĕ varo kĕh a soe man, ka meh kea va'aus a te' pamĕh, ke' hah ma', ²⁰ eĕm se nat vakis nem a tah va'ih. Eteh to me hah ma' a te' nonok hat kĕh a taate' hat, e' to kon hah en pa apen a te' nonok hat pamĕh, ke' kĕh en ma' pa mĕt. Ivĕh, ke Sosenĕn se ihan anoe en pa ma hat peo rakah.

SOE A TO'TO'

The New Testament in the Vasui (Tinputz) Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Vasui long Niugini

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Vasui (Tinputz) (Tinputz)

Dialect: Vasui

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons
Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format,
provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for
use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective
copyright owners.

2013-01-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 27 Sep
2019

f779a4b1-4c33-58ed-ae43-2686ceb877fb